

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, grootte Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

TONGEREN, DEN 14 MAART.

Stad en provinciale nieuws.

Het *Hamburgers Schulblatt*, dat uitgegeven wordt onder het bestier van den welbekenden opvoedkundige Theodor Hoffmann, bevat in zijn laatste nummer een artikel van M. Karl Kirsche, lid der hoogere schooloverheid te Hamburg, betreffende de klassieke werken van onzen landgenoot F.-A. Robyns. Wij nemen er de volgende plaatsen uit over:

« De vrienden en voorstanders der nieuwe schoolkunde in Duitschland zelf moeten met genoegen bevestiging, hoe ook het buitenland steeds meer met dit vak onzer geesteswerkzaamheid ingenomen is, zich dezelfde vruchten in vrije aaneigening ten nutte maken, en zich beijvert om dezelve te vermeerderen en te verbeteren.

« Onder de landen, die zich door deze daadzakelijke aansluiting bij de progressistische beweging der Duitsche pedagogie onderscheiden, bekleedt België, namelijk het vlaamschsprekende gedeelte zijner bevolking eene der eerste plaatsen.

« De voornaamste bevorderaar der schoolvorming naar de gezonde grondstellingen der Duitsche leerkunde aldaar, is de heer Robyns, hoofdonderwijzer te Gelinden (Limburg), die de grootste verdienste verworven heeft door het uitgoeven eener talrijke reeks van schoolwerken, welke in zijn vaderland naar waarde geschat en daar reeds algemeen verspreid zijn.

« Ik moet de Belgische volkschool geluk wenschen zulke leeraars te bezitten als de heer Robyns is; zijne voortreffelijke werken zijn van aard om der Duitsche schoolkunde zelve tot spoorslag en vordering te dienen. Daarom durf ik den wensch uiten, dat onze Duitsche volksmannen meer dan tot hiertoe het geval geweest is, kennis maken met de pedagogische gewoonten van vlaamsch België. Dit ware niet meer dan redelijk, en het zal hen gewis niet herouwen zulks gedaan te hebben. Ik ben ook op de gedachte gekomen wij niet, in ons eigen belang en tot aanoediging onzer Belgische ambgenooten, wel deden nu en dan hunne stemmen in onze Duitsche bladen te laten weerklinken. Dit zoude een internationaal verkeer darstellen, hetwelk verdiende beoefend te worden; en ik meen, dat de vrienden en bevorderaars der algemeene Duitsche leeraarsverenigingen er behoorden de hand toe te leenen.»

De eerw. heer Gobhels, pastoor te Vliermaal, is pastoor benoemd te Guyvoeren.

De eerw. heer Lamal, vroeger aalmoezenier van het hospitaal te Tongeren, is pastoor benoemd te Corthys.

Het ontslag van M. V. Pisart als burgemeester van Bitzingen is aangenomen.

De volgende subsidiën zijn vergund aan verscheidene onderwijs gestichten onzer provincie:

Aan het collegie van Tongeren, 8,000 fr.
» van Beeringen, 3,600 »
» van St Truiden, 2,000 »

Men schrijft uit Antwerpen:

Dezen morgen zijn de laatste fransche krijsgesvangenen, ten getalle van rond de duizend, uit onze stad vertrokken. Even als gisteren, waren de Franschen van alles goed voorzien. Sigaren, tabak, brood, niets ontbrak hun; allen waren goed gekleed. Deze laatste trein bestond uit soldaten van alle korpsen, turco's, mariniers, infanterie, cavalerie, francs-tireurs, enz. De militaire overheid is niet bedroefd, dat is van de Franschen ontslagen is; want ze hebben haar veel spel geleverd, bijzonder de laatste. Er bevonden zich onder hen vele ondankbare kerels. Er waren er die bet kleergoed, hetwelk ze van onze stadsgenooten ontvangen hadden, aan de statie te koop aanboden.

Eergisteren nacht hebben de Franschen, welke op het fort 8 geïnterneerd waren, onder elkan- der slag geleverd. Al wat hun onder de hand viel, hebben zij aan stukken geslagen en verscheidene vensterruiten werden verbrijzeld. Ze wilden met geweld uitbreken en de baldadigheden hebben zelfs gepoogd, de Belgische schildwachten te overrompelen. Het ruppel werd geblazen en de vechters zijn van elkander gescheiden. Eenige Franschen waren door hunne wapenbroeders zoodanig mishandeld, dat men hen naar 't hospitaal heeft moeten overbrengen. Onder deze laatste bevindt zich een zouaf. Men heeft den ongelukkige tot tegen het plafond geworpen en daarna op den grond laten vallen. De verwonding bevindt zich in eenen denris- waardigen toestand.

Op een ander fort hebben de Franschen de deur van de kantien ingestampt. Wat was de oorzaak van al die baldadigheden? Die heeren waren kwaad, omdat hun vertrek niet een dag vroeger plaats had. Men weet dat er tegenbevel gekomen was en men er den eersten dag maar 500 heeft laten vertrekken.

Buitenlandsch nieuws.

Het gebarriceerd kamp der oproerlingen op den Montmartre, in de fransche hoofdstad, blijft nog met kanonnen beplant, maar de roode partij kan geen toereikend getal nationale garden meer vinden om de wachtposten op dien heuvel te betrekken. In de overige wijken van Parijs blijft alles kalm en worden het werk en de bedrijvigheid hernomen.

Het artikel van den *Journal officiel* heeft een gunstigen indruk gemaakt op de Parijzenaars, en de verklaring van generaal d'Aurelles de Paladine, den nieuwen opperbevelhebber der nationale garde, dat hij zijnen plicht onverschrokken vertullen, de orde en rust en den eerbied voor de wetten heraden zal handhaven, heeft de gerustheid en het vertrouwen bij de burgerij en den handelstand doen weerkeren.

De *Journal des Débats*, een der groote en ernstige parijzische dagbladen, drukt de hoop uit dat het Staatsbestuur zal begrijpen dat het uur der werking eindelijk geslagen heeft, en dat het den generaal d'Aurelles moet gelasten om de rust en orde in de fransche hoofdstad te herstellen.

Er is reeds spraak van in Parijs eene legermacht van honderd duizend man troepen te verzamelen.

De commandant der oproerige bataljons van de nationale garde te Belleville heeft een bezoek afgelegd bij den opperbevelhebber, en scheen zeer voldaan over de republikaansche gevoelens van den generaal en over de trouwhartige verklaring des Staatsbestuur in het officieel blad. De hoop op verzoening, zoo hoogst noodig voor het herstel van werk en welvaart, voor het heelen der geslagnen wonden, heeft dus de bovenhand, en alle weldenkenden wenschen vurig dat die hoop verwezenlijkt worde.

De Duitschers hebben het departement van Calvados en het deel van 't departement der Eure, langs den linker oever der Seine, nu verlaten. De fransche postdienst is in die gewesten hersteld.

De vervallen verklaarde Napoleon III heeft zich durven verstouten eene protestatie in de wereld te zenden tegen de stemming der Nationale Vergadering!

In die protestatie wordt beweerd:

« Dat de stemming der Vergadering onbillijk en onwettig is, omreden deze maar vereenigd was om de vredesvoorwaarden goed te keuren; »
« Het openbaar recht der Franschen, ter stichting van alle gouvernement, moet door een plebisic of algemeene volksstemming uitgedrukt worden; »

« Napoleon is bereid om zich te onderwerpen aan de vrije uitdrukking van den nationalen wil. »

Eene ijslijke spoorwegramp heeft plaats gehad op den ijzerenweg in de nabijheid van Parijs. Een konvooi van twee-en-dertig wagens vol Duitsche zieken en gekwetsten is van achter overreden door een koopwagentrein, met dit ongelukkig gevolg, dat negentien spoorwagens verbrijzeld werden, en vier honderd dier ongelukkige slachtoffers daarbij hun leven verloren.

Er zijn zeer betreurlijke tooneelen voorgevallen in de Zwitsersche stad Zurich, tusschen aldaar verblijvende Duitschers en Fransche krijsgesvangenen des legers van generaal Bourbaki.

Gedurende een feest, ter viering van den vrede, door de in Zurich gevestigde Duitschers ingericht, en waaraan 900 personen, waaronder veel juffers en vrouwen deel namen, is eene aangehiste volksmenigte, opgeleid door fransche officieren, met geweld in de feestzaal gedrongen en op de Duitschers gevallen. Eene hevige worsteling heeft plaats gehad, waarbij verscheidene personen gekwetst zijn geworden.

In de stad Zurich heerscht eene verwontwaardiging over die ondankbare en plichtige aandrang door de Franschen gepleegd.

De toestand in die stad zoo erg en gevaarlijk geworden, dat de Zwitsersche Bondsraad het noodig geacht heeft Zurich krijgsmatig te bezetten; vier bataillons voetvolk en twee bataillons grof geschut zijn reeds derwaarts vertrokken met eenen bonds-commissaris.

Te Robaais en Toerkonje heeft de werkstaking eene nog grootere uitbreiding genomen.

De werkstakers zijn er samengehoopt in de fabriekwijken. De procureur-generaal van Rijsel bevindt zich ter plaatse, en er zijn reeds verscheidene belhamels bij de kraag gevat en achter de grendels gezet.

Men schrijft de nieuwe oproerige beweging der fabriekwerkers nogmaals toe aan de overstandige aanblijfsen der *Internationale*, die haren heilloozen invloed uitbreidt tot op de werkende klassen in de fransche hoofdstad.

Dat de werklieden zich vereenigen en door alle mogelijke wettige middelen trachten het werkloos te verhoogen en hunnen toestand te verbeteren, en zij mogen voorop verzeerd zijn dat hunne pogingen door alle volksliedende dagbladen, door alle menschenvrienden ondersteund zullen worden.

De oproer van Montmartre verslapt meer en meer. De gehuwde oproermakers worden door hunne vrouwen naar huis gelokt; de overblijvenden zullen alras geheel en al ontmoedigd zijn. Men gelooft dan ook dat de oproermakers zelve hun zoogezegd verschanst kamp met de daarop gevoerde kanonnen in handen der wettelijke overheid zullen leveren en het barrikadenspel achterlaten. Zij hebben sinds eenige dagen verscheidene regimenten van het Loireleger in Parijs zien marscheeren en schijnen geenszins voornemens om daarmede in aanraking te komen.

Ook weten zij dat de nieuwe opperbevelhebber der nationale garde, generaal d'Aurelle, een man van woord en werking is. Naar men verzeert, heeft hij de bataljonsversten der oproerige garden er toe overhaald dat zij vrijwillig de wapens zullen afleggen.

Behalve Montmartre en Belleville, blijven al de andere wijken van Parijs rustig.

Henri Rochefort, door eene hevige ijkoorts aangetast, ligt op sterven. Gisteren was 't gerucht zijner dood verspreid; heden wordt dit tegen gesproken.

De Nationale Vergadering heeft, met 427 tegen 154 stemmen, het voorstel verworpen strekkende om haren zetel naar Parijs te verplaatsen. M. Louis Blanc had dit voorstel krachtvol verdedigd.

Het voorstel om Versailles te kiezen, stevig ondersteund door M. Thiers, hoofd der Uitvoerende macht, werd met dezelfde meerderheid aanvaard. De eerste openbare zitting der Vergadering zal den 20^e maart te Versailles plaats hebben, na de algeheele ontruiming dier stad door de Pruisen.

De beslissing op de verplaatsing van den zetel der nationale Vergadering wordt beschouwd als eene stemming van vertrouwen in den heer Thiers en het Staatsbestuur. De vooraf uitgesprokene redevoering van M. Thiers was waardig en krachtig. Hoewel de beroerten te Parijs veeleer als eenen vaderlandsliedenden geestdrift dan als eene opstandelijke beweging beschouwende, heeft het hoofd der Uitvoerende macht, even als generaal d'Aurelle, onbewimpeld verklaard dat het Staatsbestuur voortaan dergelijke gebeurtenissen niet meer gedoogen en, des noods, denzelfden met geweld beteugelen zal.

De *Presse* geeft de volgende bijzonderheden over de aangelegene gesprekken gedurende de onderhandeligen te Versailles, nopens Belfort en de intrede van de Duitsche troepen te Parijs:

« M. Thiers worstelde reeds sedert lange uren met zooveel aanhoudendheid als vaderlandsliefe; toen hij er in gelukte M. von Bismark te overtuigen van de noodzakelijkheid die voor Frankrijk was Belfort te behouden.

« M. von Bismark, door de redevoering van M. Thiers bewogen, ging M. von Moltke raadplegen, die terug kwam met den kanselier. En M. Thiers werd op nieuw zoo dringend en zoo overtuigend, dat hij erin gelukte ook den overste van den algemeenen pruisischen staf aan zijnen kant te krijgen.

« De kwestie werd alsdan aan Wilhelm onderworpen, die naar niets wilde luisteren, en met hoogmoed en onmeddoogendheid weigerde. Het antwoord werd aan M. Thiers overgebracht.

« De doorluchtige staatsman ontveinsde geenszins dat hij zich in de noodzakelijkheid zou bevinden, indien de keizer volherdde, — van de onderhandeligen af te zien, want hij wilde op hem niet nemen zulk eenen eisch aan de nationale Vergadering over te brengen, die gewis zou weigeren zich hieraan te onderwerpen.

« MM. von Bismark en von Moltke keerden bij den soeverein terug en aarzelden niet hem aan te raden de vergunning te doen door M. Thiers gevraagd.

« Hunne liefde voor het Duitsche vaderland inroepende, eindigden zij, ten slotte, met den keizer te overhalen, en 't is alsdan dat Belfort aan Frankrijk behouden werd.

« 'S anderendags, in de conferencie, was er

gewag der intrede van de Pruisen te Parijs. Wilhelm vergde zulks volstrektelijk. M. Thiers weigerde hier aan toe te stemmen. Mijn leger, zegde de koning, en gansch de Duitsche natio vragen de intrede binnen Parijs, als eene wederwraak der zegeprelende intrede die de Franschen te Berlijn deden in 1806. »
« — Echter, hernam hij, na eene poos, ik zie er van af, indien men ons Belfort overlaat.
« M. Thiers antwoordde:
« Ei wel, sire, ik heb liever de Pruisen te Parijs te zien trekken, dan Belfort aan de Pruisen over te laten. »

REIS VAN M. VON BISMARK.

Dat zijne reis naar Berlijn in zekere mate geheim gehouden is, laat zich gemakkelijk verklaren, dewijl het hem aangenamer zal zijn geweest onopgemerkt te blijven, dan de kans te loopen van in elke plaats op meer of minder plechtige wijze toegesproken of met eene eefpartij bedreigd te worden.

Niet overal is het hem gelukt de aandacht te ontgaan, maar als een bekwaam staatsman heeft hij het meerendeels zoo weten te leiden, dat de ovatiën, welke hij niet kon ontgaan, zeer kort duurden.

Te Frankfort, waar hij per Ludwig-spoorweg uit Mainz aankwam, om zich naar den Frankfort Hauoversehen spoorweg te begeven, waarop hij de reis naar Berlijn wilde voortzetten, maakte hij gebruik van den verbindingsweg en behoefde dus niet de stad per rijtuig te passeeren. Hij werd bij zijne aankomst wel begroet door de burgerlijke en militaire overheden, maar overigens viel het hem gemakkelijk zich voor andere demonstratiën te bewaren.

Het salonrijtuig, waarmede hij de reis deed, had men, uit bijzondere attentie jegens hem, te Frankfort met eene keus van prachtige bloemen versierd.

Des morgens van den 19, zeer vroeg, kwam M. von Bismark in de hoofdstad aan. Dewijl bijna niemand van zijne komst onderricht was, bevonden zich ter zijner ontvangst aan de statie slechts zijne echtgenoot, zijn dochter en twee zijner vrienden. Slechts hier en daar werd in den vroegen morgen eene enkele voorbijganger aangetroffen, die den man in den grijsen militairen overjas herkende, zegde de *Norddeuts. Allg. Zeitung*. Die hem herkenden, zoo voegt het blad erbij, wisten meerendeels dat hij de man was, door wien gedurende de laatste verlopen zeven maanden, het Duitsche rijk weder is opgericht en twee nieuwe provinciën aan Duitschland zijn toegevoegd.

Alles ging bij zijne aankomst aan de statie zoo vlog. M. von Bismark maakte zooveel haast, om zich aan het gevaar eener nieuwe ovatie te onttrekken, dat hij reeds met zijn gansch gezelschap in het rijtuig zat, toen twee feestelijk gekleedde meisjes, die hem ieder eenen lanerkrans zouden aanbieden, geme geschikte gelegenheid hadden kunnen vinden, om zich van hare taak te kwijten. Nauwelijks had hij vrouw en kind, benevens de twee aanwezige vrienden, met een barteljik woord begroet, of hij zat reeds in het gereed staande rijtuig, hetwelk hem zoo spoedig mogelijk naar zijne woning bracht.

Dat hij zich niet naar Brussel begeeft om daar de vredes-onderhandeligen te leiden, dit is nu uitgemaakt. De Duitsche gezant aldaar, M. von Balan, zal met die taak worden belast, met medehulp van een anderen diplomaat, die echter nog niet is aangewezen, zoover men weet. Naar men veronderstelt zal niet veel tijds worden gevraagd om de onderhandeligen ten einde te brengen.

Wil men weten wat 5 milliarden zijn? Welnu veronderstelt dat die som in enkel franken door één persoon alleen moet geteld worden. Als hij 50,000 fr. per dag tellen kan, hetgeen voor den oningewijde in het vak veel is, en als hij gedurende 300 dagen per jaar telt, dan zijn hem daarvoor honderd duizend dagen of 333 jaren noodig, dat hij dat tellen, gedurende 60 jaren kan uithouden, zes zulker opvolgers moeten hebben.

Hadden de Gestenaars, in 1587, door Keizer Karel gestraft zijnde, vijf milliarden schadeloosstelling moeten betalen, en één persoon aan het tellen gezet in enkel franken, hij en zijne opvolgers zouden in 1870 gedaan gehad hebben.

In stukken van 5 franken, en 50,000 stukken per dag tellende, zou die persoon 66 jaren en half bezig zijn. In stukken van 20 franken, altijd 50,000 stukken per dag, zou het tellen 16 jaren en half duren; in bankbiljetten van 100 fr., drie jaren en honderd dagen; in bankbiljetten van 500 fr., twee honderd dagen; in biljetten van 1000 fr., 100 dagen.

Gerekend dat al de gronden 100 fr. de aar waard zijn, zou men met 5 miljards 500,000 hectaren kunnen kopen: dat is omtrent twee landekens zoodals België.